

KÖZTES ÁLLAPOTOK

Hangok és „nem-hangok” (csendek) időbeli váltakozása, hangzó forma (*Eduard Hanslick*), véges időbeli tárgy (*John Cage*). A zene meghatározásának efféle megközelítései egyszerre utalnak egy konkrét és egy nem fizikális jelenlétre, magukban hordozzák az idő és egy különleges helyzetben-lét vízióját.

Ha a szituációt létrehozó hangok eredetét keressük, a zene (amennyiben nem improvizációról beszélünk) kezdetben lejegyzett vizuális jelekből áll, amik meghatározott szabályok szerint szerveződnek. A hangból írott jel lesz, egy tulajdonképpen nyelvi rendszer - koncepció, majd egy újabb gondolat által hangzó művé válik. A notáció a zenemű maga, de valójában mégsem az. A lehetséges legjobb és legpontosabb lejegyzés, miközben -ezt szerző és előadóművész is tudja- nem azonos az elhangzó művel, hanem annak egy közbülső állapota. (*Vidovszky László*) A többszörös transzformáción áteső koncepció az előadó és a befogadó által válik zenévé, a megszólalás és az értelmezés pillanatában.

A hangok szerveződésének megismerése a zenei gondolat egy mágikus pontjára helyez bennünket. A várakozás és a megismerés élményteli helyzetébe, a megfigyelés egy új aspektusával bővítve későbbi hallgatói álláspontunkat. Az ekképpen elfoglalt befogatói pozíciónkra azonban számos ponton hatást gyakorol az a zenei gondolkodásban bekövetkező változás, ami a 20. század új művészet elmélete, az egyes művészeti ágak rekurzív önvizsgálata és a benne születő koncepciók a zeneszerzés és a zenei befogadás kérdésének új szempontú megközelítésével alakult ki. A zeneszerzés folyamatának átalakulásával (aleatoria, véletlen-folyamatok, improvizáció) és a zenemű megszólaltatásához használatos technika fejlődésével a zenei anyag fokozatos, a határokat egyre inkább feloldó módosulásáról beszélhetünk. Az új nyelv a konceptualizmus és a nyitott mű/alkotás-folyamat keretei között születik meg.

A jelzett folyamat hazánkba történő eljutásának egyik indikátora volt az Új Zenei Stúdió tevékenysége. A csoport alapító tagjai Sály László (1940), Jeney Zoltán (1943), Eötvös Péter (1944), Vidovszky László (1944) és Kocsis Zoltán (1952) voltak, akikhez később többen is csatlakoztak. Magyarország esetében az avantgárd mozgalmak mindvégig a nemzetközi szintértől elszigetelten zajlottak, ezért az UZS jelentősége többszörösen felértékelődik. A csoport célja az volt, hogy elősegítsék a '45 után formálódó, John Cage, Karlheinz Stockhausen és Pierre Boulez nevével fémjelvezhető zenei vonal magyarországi recepcióját, valamint, hogy megszólalási lehetőséget biztosítsanak a kor magyar zeneszerzési hagyományaitól eltérő irányzataiban gondolkodó alkotóinak. Tevékenységük az akkori alternatív művészeti élet egy meghatározó részét képezte, s nem írható le pusztán a zene határain belül mozgó események létrehozásával. A '70-es '80-as évek során együtt dolgoztak többek között olyan alkotókkal is, mint Maurer Dóra, Háy Ágnes, Keserü Ilona, Bódy Gábor és Erdély Miklós.

Milyen állapotai vannak egy zenei gondolatnak? Hogyan történik az interpretáció a jelzett folyamatban, hogyan módosul az értelmezés? S tulajdonképpen mi a zenei élmény alapja?

A kiállítás ezt a köztes állapotot kutatja, az Új Zenei Stúdió zeneszerzőinek valamint a Pécsi Tudomány Egyetem hallgatóinak és oktatóinak munkáin keresztül és természetesen a befogadó által.

A kiállítás kurátora: **Majsai Réka**